

Briuselis, 2013 02 13
COM(2013) 77 final

GAMINIŲ SAUGOS IR RINKOS PRIEŽIŪROS AKTŲ RINKINYS

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI

**dėl 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008,
nustatančio su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros
reikalavimus ir panaikinancio Reglamentą (EEB) Nr. 339/93, įgyvendinimo**

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2013) 35 final}

{SWD(2013) 36 final}

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI

dėl 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008, nustatančio su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 339/93, įgyvendinimo

(Tekstas svarbus EEE)

1. IŽANGA

Šioje ataskaitoje apžvelgiamas Reglamento (EB) Nr. 765/2008, nustatančio su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 339/93, (toliau – Reglamentas) įgyvendinimas. Reglamentas taikomas nuo 2010 m. sausio 1 d. Pagrindinis jo tikslas – užtikrinti, kad bendrojoje rinkoje esantys gaminiai, kuriems taikomi Sąjungos teisės aktai, atitiktų jiems taikomus reikalavimus, kuriais nustatoma aukšto lygio sveikatos apsauga, sauga ir kitų viešųjų interesų apsauga. Šiuo tikslu Reglamentu nustatoma akreditavimo ir rinkos priežiūros sistema.

Ataskaita parengta bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis pasitelkus SOGS, t. y. Vyresniųjų pareigūnų grupę standartizavimo ir atitikties vertinimo politikos klausimais, ir specialią rinkos priežiūros grupę SOGS-MSG. Šioje ataskaitoje taip pat pateikta atitikties vertinimo, akreditavimo ir rinkos priežiūros veiklos, kuri finansuojama Sąjungos lėšomis pagal ES politikos ir teisės aktų reikalavimus, svarbos analizė.

2. AKREDITAVIMAS

2.1. Nacionalinės akreditavimo įstaigos

Teisinė akreditavimo sistema pirmą kartą nustatyta Reglamentu (EB) Nr. 765/2008. Ji taikoma tiek savanoriškai, tiek privalomai reguliuojamuose sektoriuose. Tikslas – sustiprinti akreditavimą kaip paskutinį atitikties vertinimo sistemos taikomos kontrolės lygį ir padidinti pasitikėjimą atitikties vertinimo rezultatais, tuo pačiu atsižvelgiant vienodai į rinkų ir į valdžios institucijų poreikius.

Reglamentu nacionalinėms akreditavimo įstaigoms nustatoma keletas bendrųjų principų ir reikalavimų¹. Šie reikalavimai yra suderinti su visuotinai priimtais reikalavimais, nustatytais atitinkamuose ISO/IEC tarptautiniuose standartuose, tačiau kai kurie jų gali būti griežtesni nei nustatytieji taikomuose standartuose. Tai tinka pasakyti apie reikalavimus, pagal kuriuos valstybėje narėje turi būti tik viena akreditavimo įstaiga, akreditavimas atliekamas kaip valdžios institucijos veikla, ne

¹ Žr. Reglamento 4, 6 ir 8 straipsnius.

komerciniais pagrindais ir nesiekiant pelno, o akreditavimo įstaigos nesivaržo su atitikties vertinimo įstaigomis arba viena su kita.

Siekdamos įgyvendinti reglamento reikalavimus, valstybės narės turėjo įvairiai keisti nacionalines akreditavimo sistemas. Kai kurios valstybės narės užteko atlikti keletą arba nedidelių pakeitimų, kitoms savąją akreditavimo sistemą teko persvarstyti iš esmės. Kai kuriais atvejais buvo būtina sujungti kelias akreditavimo įstaigas. Visos valstybės narės bei ELPA šalys ir Turkija įsteigė nacionalines akreditavimo įstaigas².

Reformos ir priderinimo prie reglamento procesas iš esmės dabar jau baigtas, tačiau tebevyksta konsolidavimas ir kai kuriais atvejais vis dar būtina sustiprinti nacionalines akreditavimo įstaigas, atsižvelgiant į su tomis šalimis susijusias aplinkybes.

2.2. Tarpvalstybinis akreditavimas

Reglamentu numatyta, kad atitikties vertinimo įstaigos turėtų siekti gauti akreditaciją valstybėje narėje, kurioje jos yra įsteigtos. Tačiau yra trys atvejai, kuriais atitikties vertinimo įstaiga gali siekti gauti akreditaciją kitoje vietoje:

- (1) pirmasis atvejis: susijusi valstybė narė nėra įsteigusi nacionalinės akreditavimo įstaigos;
- (2) antrasis atvejis: nacionalinė akreditavimo įstaiga nevykdo veiklos, kurią siekiama akredituoti, akreditavimo;
- (3) trečiasis atvejis: atitinkama nacionalinė akreditavimo įstaiga nebuvo sėkmingai įvertinta kitų akreditavimo įstaigų.

Kol kas trečiojo atvejo nėra buvę, nes nacionalinę akreditavimo įstaigas įsteigė visos valstybės narės. Antrasis ir trečiasis atvejai dažnesni, kadangi ne visos nacionalinės akreditavimo įstaigos kompetentingos atlieka visapusišką akreditavimą.

Šių tarpvalstybinio akreditavimo nuostatų vienareikšmiškumas sąlyginai pasitvirtino, tačiau pastaraisiais metais neeilinę svarbą įgavo daugybėje vietų veikiančių tarptautinių atitikties vertinimo įstaigų klausimas ir subranga. Pritarus valstybės narėms, Komisija priėmė politinį dokumentą, kuriame paaiškinama, ką tokiais atvejais turėtų daryti akreditavimo įstaigos, siekdamos išvengti daugiopos akreditavimo³. Europos akreditacijos organizacija (toliau – EA, žr. skirsnį apie akreditavimo infrastruktūrą) vėliau parengė gaires, kaip šiuos politinius principus įgyvendinti praktiškai. Gali dar prireikti pakoreguoti šių politinių principų įgyvendinimą po to, kai bus įgyta daugiau tų gairių taikymo patirties.

2.3. Tarpusavio vertinimas

Tarpusavio vertinimas galbūt yra svarbiausia priemonė, galinti užtikrinti tokią Europos akreditavimo sistemą, kuri pateisintų kokybiškos Europos atitikties

² Jų kontaktiniai duomenys pateikti Komisijos svetainėje šiuo adresu <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/index.cfm?fuseaction=ab.main>.

³ CERTIF 2009-06 Rev. 6.0 *Cross Border Accreditation Activities* (žr. pridedamą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą).

vertinimo sistemos lūkestį. Sėkmingas tarpusavio vertinimas yra būtina akreditavimo sertifikatų tarpusavio pripažinimo sąlyga.

Todėl tam, kad būtų galima tinkamai įgyvendinti reglamentą, būtinas griežtas nacionalinių akreditavimo įstaigų tarpusavio vertinimo mechanizmas. Jis užtikrina nuolatinę nacionalinių akreditavimo įstaigų veiklos kokybės kontrolę, taip pat moko ne tik tuos, kurie yra vertinami, bet ir tuos, kurie atlieka tą vertinimą. Tarpusavio vertinimas yra tai, kas padeda atskirti akreditavimą nuo kitų atitikties vertinimo įstaigų kompetencijos ir veiklos vertinimo priemonių ir suteikia jam išskirtinumo. Kitas uždavinys – toliau tobulinti tarpusavio vertinimo procesą, užtikrinti, kad netrūktų tarpusavio vertinimo srities patirties turinčių kvalifikuotų specialistų, ir dar labiau suderinti metodus, visų pirma privalomai reglamentuojamame sektoriuje.

2.4. Europos akreditavimo infrastruktūra

Kaip nustatyta Reglamente, Komisija EA pripažino Europos akreditavimo infrastruktūros dalimi⁴. Po to ji sudarė susitarimą, kuriame nurodė tiksliai EA funkcijas, jos finansavimo ir priežiūros nuostatas.

2009 m. balandžio mėn. Komisija, ELPA, valstybės narės ir EA pasirašė bendrąsias bendradarbiavimo gaires, kuriomis pabrėžiamas politinis apsisprendimas dirbti išvien, kad būtų sėkmingai įgyvendintos reglamento skyriaus apie akreditavimą nuostatos⁵. Gairės – tai bendras susitarimas, kad akreditavimas yra svarbus Europos ekonomikai ir būtinas įgyvendinant Europoje visuomenei svarbią kelių sričių politiką ir teisės aktus. Gairėmis nustatomi specialūs akreditavimo politikos tikslai, kad būtų galima pasiekti reglamente nustatytus jos tikslus.

2010 m. birželio mėn. Komisija ir EA pasirašė 2010–2014 m. partnerystės pagrindų susitarimą. Šis partnerystės pagrindų susitarimas leidžia finansiškai remti EA, kai ši vykdo reglamente nustatytas funkcijas ir siekia gairėse nurodytų tikslų. Prie EA veiklos, kuri gali būti finansuojama ES lėšomis, priskiriamas techninis darbas, susijęs su tarpusavio vertinimo sistema, suinteresuotųjų šalių informavimu ir dalyvavimu tarptautinių organizacijų vykdomoje akreditavimo veikloje, su akreditavimu susijusių gairių rengimu ir atnaujinimu, atitikties vertinimo įstaigų paskelbimu, atitikties vertinimu ir rinkos priežiūra bei pagalba trečiosioms šalims⁶.

Partnerystės pagrindų susitarimu nustatoma galimybė skirti metinę veiklos dotaciją už EA ir jos sekretoriato vykdomą darbą. Tuo metu, kai ši ataskaita buvo rengiama, buvo išmokėtos dvi metinės veiklos dotacijos, kurių suma yra 375 tūkst. EUR ir panaudota maždaug 40 proc. viso EA biudžeto.

Dotacijos lėšos panaudotos veiklai, susijusiai su tarpusavio vertinimo sistemos veikimu ir valdymu: taikant šią sistemą 2010 ir 2011 m. atlikti 32 vertinimai, įskaitant išankstinius nacionalinių akreditavimo įstaigų vertinimus, pradinius vertinimus, pakartotinius vertinimus ir neeilinius vertinimus, ir vertintojams surengti 8 seminarai. Prie šios srities veiklos taip pat priskiriamas bendro tarpusavio

⁴ Žr. Reglamento 14 straipsnį.

⁵ Bendrosios gairės „Europos akreditacijos organizacijos ir Europos Komisijos, Europos laisvosios prekybos asociacijos ir kompetentingų nacionalinių institucijų bendradarbiavimas“. OL 2009/C 116/04. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:116:0006:0011:LT:PDF>.

⁶ Žr. Reglamento 32 straipsnį.

vertinimo sistemos tobulinimo proceso, kurio metu pateiktas ne vienas šiuo metu aptariamas pasiūlymas, inicijavimas.

Be to, EA horizontalaus derinimo komitetas, laboratorija ir sertifikavimo ir tikrinimo komitetai dėjo pastangas, kad būtų parengtas bendras susitarimas dėl akreditavimo atlikimo būdo ir būtų remiamas akreditavimas atitinkamuose privalomai reguliuojamuose sektoriuose. Taip parengtas ne vienas rekomendacinis dokumentas⁷.

Be to, EA itin aktyviai vykdė funkcijas, susijusias su įvairioms Komisijos tarnyboms teikiama technine ekspertų pagalba, kurios tikslas – įtraukti akreditavimo klausimą į teisės aktų projektus arba kuri buvo reikalinga įgyvendinant galiojančius sektorių teisės aktus⁸.

Be to, per savo patariamąją valdybą EA bendradarbiavo su suinteresuotosiomis šalimis ir laikėsi įsipareigojimo dalyvauti tarptautinių akreditavimo organizacijų ILAC/IAF veikloje, įsitraukdama į jų vykdomą tarpusavio vertinimo procesą ir įvairių darbo grupių darbą. Be to, patvirtinusi ELPA ir šalių kandidačių nacionalinių akreditavimo įstaigų narystę ir pasirašiusi asociacijos susitarimus su šalių, dalyvaujančių Europos kaimynystės politikoje, nacionalinėmis akreditacijos įstaigomis, ji sutvirtino ryšius su trečiosiomis šalimis. Šiuo metu EA priklauso 35 tikrieji nariai ir 13 asocijuotų narių⁹.

Be metinės veiklos dotacijos partnerystės pagrindų susitarimu su EA taip pat numatoma galimybė skirti veiksmų dotacijas už specialius projektus. Kol kas šia galimybe nebuvo pasinaudota.

Iš esmės, bendradarbiavimas su EA davė daug naudos. Buvo įdėta nemažai pastangų, kad būtų prisitaikyta prie naujų akreditavimo sąlygų, įsigaliojus Reglamentui ir šiomis aplinkybėmis EA įgijus naują vaidmenį – tapus Europos akreditavimo infrastruktūros dalimi. Turėtų būti ir toliau išnaudojama pasiektos pažangos nauda, kad būtų galima toliau didinti akreditavimo, kaip paskutinio Europos atitikties vertinimo sistemos taikomos kontrolės lygio, svarbą. Akreditavimas vis labiau naudojamas įgyvendinant ES teisės aktus, tad gali reikėti peržiūrėti EA išteklius ir finansinės paramą.

2.5. Akreditavimo svarba paskelbiant įstaigas

Reglamente teikiama akivaizdi pirmenybė akreditavimui kaip būdui įrodyti atitikties vertinimo įstaigos techninę kompetenciją, kad būtų galima ją paskelbti pagal konkretų teisės aktą, t. y. galiausiai pripažinti įstaigos gebėjimą įvertinti gaminių atitiktį tam tikro reglamento ar direktyvos reikalavimams.

⁷ <http://www.european-accreditation.org/content/publications/pub.htm>.

⁸ Pagalba buvo teikiama ne tik ūmonių ir pramonės generalinio direktorato tarnyboms, bet ir kitiems generaliniams direktoratams, įskaitant DG SANCO, DG AGRI, DG ENV, DG MOVE, DG CLIMA). Puikus to pavyzdys – bendradarbiavimas rengiant naująjį Europos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos akreditavimo ir tikrinimo reglamentą, kai EA artimai bendradarbiavo su DG ENTR ir DG CLIMA, kad būtų rastas šio teisės akto reikalavimus atitinkantis sprendimas. (2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 600/2012 dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitų ir tonkilometrų duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, tekstas svarbus EEE).

⁹ <http://www.european-accreditation.org/content/ea/members.htm>.

Akreditacijos privalumas – jos skaidrumas, standartais pagrįsta veikla, o tarpusavio vertinimo procesas yra tam, kad būtų galima nuolat užtikrinti palyginamo lygio kokybę. Tai negalioja įstaigų paskelbimui ne akreditavimo tikslais. Todėl Komisija, pritarus valstybėms narėms, priėmė rekomendacinį dokumentą apie informacijos, kuri turėtų būti nurodyta, kai paskelbimas nesusijęs su akreditavimu, pobūdį¹⁰. Kadangi prie paskelbimų ne akreditavimo tikslais ne visada pridedami tinkami dokumentai ir valstybės narės bei Komisija turi daugiau laiko prieštaravimams pareikšti, tokiais atvejais paskelbimo procesas gali tapti iššūtas ir sudėtingas.

Valstybės narės ir sektoriai akreditavimą paskelbimo tikslais naudoja skirtingai. Kai kurios valstybės narės nustatė, kad akreditavimas paskelbimo tikslais turi būti privalomas, tačiau kitose taikomas mišrus metodas. Faktai rodo, kad 2009 m. pabaigoje, prieš įsigaliojant reglamentui, iš 2 249 paskelbimo atvejų su akreditavimu nesusijusių buvo 1 089, su juo susijusių – 1 118, o iki 2012 m. birželio mėn. iš 3 106 paskelbimo atvejų su akreditavimu nesusijusių buvo 861, su juo susijusių – 2 196. Taigi akreditavimo svarba paskelbiant įstaigas pastebimai didėja. Todėl pasiteisintų glaudesnis nacionalinių institucijų ir akreditavimo įstaigos bendradarbiavimas.

2.6. Rekomendaciniai dokumentai

Pritarus valstybėms narėms, Komisija priėmė rekomendacinius dokumentus, kurie nurodyti pridedamame Komisijos tarnybų darbiniam dokumente.

2.7. Uždaviniai

Reglamentu nustatyta patikima teisinė akreditavimo sistema, tačiau artimiausiais metais, įgyvendinant reglamento nuostatas dėl akreditavimo, teks spręsti svarbius uždavinius: konsoliduoti ir stiprinti sistemą, taip pat gerinti informuotumą apie akreditavimo naudą ir jos supratimą. Be kai kurių teisinių klausimų, susijusių su akreditavimu, reikės spręsti ir kitus, susijusius su tolesniu tarpusavio vertinimo sistemos, kaip pagrindinės priemonės, kuria visoje ES nuolat užtikrinama sertifikatų kokybė, stiprinimu. Be to, akreditavimui paskelbimo tikslais reikės suteikti daugiau reikšmės ir jis turės būti sistematiškiau įtraukiamas į ES teisės aktus, kai juose bus nuostatų dėl atitikties vertinimo ir atitikties vertinimo įstaigų paskyrimo. Dėl to Komisijai ir EA gali taip pat prireikti parengti sektorių akreditavimo programas, kad srityse, kuriuose taikomi specialūs reikalavimai, būtų galima užtikrinti tokį atitikties vertinimo įstaigų kompetencijos lygį, koks yra būtinas remiantis Sąjungos derinamaisiais teisės aktais¹¹.

3. SAJUNGOS GAMINIŲ RINKOS PRIEŽIŪROS SISTEMA

Šiame skirsnyje apibendrinama pagrindinių Reglamento (EB) Nr. 765/2008 nuostatų dėl visiems suderintiems gaminiams bendrojoje rinkoje skirtos rinkos priežiūros sistemos nustatymo įgyvendinimo padėtis. Šis skyrius papildo poveikio vertinimo ataskaitoje, pridėtoje prie Komisijos vartojimo gaminių saugos reglamento ir rinkos priežiūros reglamento pasiūlymų, pateiktą informaciją.

¹⁰ CERTIF 2010-08 Rev.1 *Notification without Accreditation* (Reglamento (EB) Nr. 765/2008 5 straipsnio 2 dalis).

¹¹ Žr. Reglamento 13 straipsnio 3 dalį.

3.1. Rinkos priežiūros organizavimui valstybėse narėse taikomi reikalavimai

Reglamente nustatomi specialūs reikalavimai dėl rinkos priežiūros organizavimo valstybėse narėse nuo 2010 m. Dauguma valstybių narių priderino savąias administravimo struktūras ir pritaikė specialius sprendimus, kad užtikrintų šių reikalavimų laikymąsi. Valstybių narių atsakymai į klausimą apie reglamento įgyvendinimą gali būti apibendrinti¹² taip:

- *institucijų atsakomybė ir tapatumas*: pagal reglamentą daugumoje valstybių narių buvo būtina atlikti tik kai kuriuos pirminės rinkos priežiūros veiklos pakeitimus (pvz., nustatyti rinkos priežiūros pagerinimo programą), nes atitinkamais nacionaliniais teisės aktais valstybės narės jau buvo nustačiusios rinkos priežiūros tvarką;
- valstybėse narėse taikomi įvairūs *rinkos priežiūros institucijos ryšių ir koordinavimo mechanizmai*: ryšiai paprastai grindžiami neformaliais susitarimais arba palaikomi pasitelkiant rinkos priežiūros koordinavimo institucijas, už naujos teisinės sistemos įgyvendinimą atsakingą darbo grupę arba rinkos priežiūros komitetą;
- *skundų nagrinėjimo tvarka*: prieš priimant reglamentą daugelis valstybių narių jau buvo įsteigusios skundų nagrinėjimo sistemas. Nors šios sistemos reguliariai atnaujinamos, dauguma valstybių narių pareiškė, kad jas galima dar patobulinti;
- *nelaimingų atsitikimų ir žalos sveikatai stebėsenos tvarka*: kai kurios valstybės narės mano, kad reikalinga tobulesnė duomenų apie nelaimingus atsitikimus sistema, kurios pagrindas galėtų būti ES duomenų apie sužalojimus bazė;
- *rinkos priežiūros institucijų įgaliojimų sustiprinimas*: valstybės narės atliko keletą nedidelės reikšmės pakeitimų, kadangi su teisės aktų vykdymo užtikrinimu susiję įgaliojimai iš esmės atitiko reglamento reikalavimus. Kai kurios valstybės narės turėjo iš dalies keisti esamus nacionalinius teisės aktus, kad jie atitiktų reglamentą;
- *rinkos priežiūros institucijų finansinių ir žmogiškųjų išteklių padidinimas*: daugumoje valstybių narių rinkos priežiūrai skirti finansiniai ir žmogiškieji ištekliai buvo sumažinti dėl biudžeto suvaržymo, kai kuriose kitose iki šiol manyta, kad nieko nebūtina iš esmės keisti;
- *ekonominės veiklos vykdytojams taikomos sankcijos*: sankcijos reikalavimų nesilaikantiems ekonominės veiklos vykdytojams nustatytos dar prieš įsigaliojant reglamentui, tačiau tam tikrose valstybėse narėse jos buvo šiek tiek iš dalies pakeistos, atsižvelgiant į naujas rinkos priežiūros institucijų kompetencijos sritis.

2010 m. pradžioje visos valstybės narės, Islandija ir Turkija Komisijai pranešė apie rinkos priežiūros institucijas ir jų kompetencijos sritis, kaip yra nustatyta reglamente¹³. Remiantis pateikta informacija gerai matyti užduočių ir atsakomybės

¹² Išsami atsakymų apžvalga pateikiama pridedamame Komisijos tarnybų darbiniam dokumente.

¹³ Žr. 17 straipsnį.

suderintų prekių rinkos priežiūros srityje pasiskirstymas, įskaitant atitinkamus kontaktinius duomenis. Visa tai paskelbta Komisijos svetainėje¹⁴ ir akivaizdžiai padeda didinti nacionalinių rinkos priežiūros institucijų ES veiklos skaidrumą.

3.2. Nacionalinės rinkos priežiūros programos

Remiantis reglamentu¹⁵ valstybės narės privalo nustatyti, įgyvendinti ir atnaujinti savo rinkos priežiūros programas. Jos taip pat privalo informuoti apie programas kitas valstybes nares ir Komisiją ir internetu pateikti jas visuomenei. Šių programų tikslas – sudaryti galimybes kitų šalių institucijoms ir visiems piliečiams suprasti, kaip, kada, kur ir kokiose srityse rinkos priežiūra atliekama. Nacionalinėse programose pateikiama informacija apie bendrą rinkos priežiūros organizavimą nacionaliniu lygiu (pvz., skirtingų institucijų veiklos koordinavimo priemonės, joms skirti ištekliai, darbo metodai ir t. t.) ir specialias intervencinių veiksmų sritis (pvz., gaminių kategorijos, rizikos kategorijos, naudotojų tipai ir t. t.).

Dauguma valstybių narių Komisijai pranešė apie nacionalines (bendras ar sektorių) programas ir reikiamas jų peržiūras 2010, 2011 ir 2012 m. (žr. 1 lentelę). 2012 m. Komisijos svetainėje paskelbtos iš valstybių narių, Islandijos ir Turkijos gautos nekonfidencialios originalios paskutinių nacionalinių programų redakcijos ir jų vertimai¹⁶.

Bendrai valstybių narių pastangos vertinamos labai gerai, nežiūrint to, kad kai kurios šalys daugiau dėmesio teikė informacijai apie bendrą rinkos priežiūros organizavimą, o kitos – informacijai apie veiklą atskiruose sektoriuose, todėl ta informacija ne visada yra palyginama. Tai, kaip valstybės narės bendradarbiavo su skirtingomis institucijomis ir su muitine ir koordinavo su jomis veiklą, galėtų būti išdėstyta daug aiškiau.

Komisija padėjo valstybėms narėms įgyvendinti šias reglamento nuostatas visų pirma pasiūliusi bendrą sektorių programų pristatymo modelį. Dabar iš esmės tapo daug lengviau palyginti šalių informaciją apie specialius gaminius ar teisės aktus, o rinkos priežiūros institucijos gali planuoti tarpvalstybinį bendradarbiavimą tose srityse, kuriose jų interesai sutampa.

1 lentelė. Nacionalinės rinkos priežiūros programos (NRPP). 2010–2012 m. duomenys

Šalis	Programos tipas ¹⁷	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Austrija	Bendra ir sektorių	x	x	x
Belgija	Bendra*	x	x	x
Bulgarija	Bendra*	x	x	x

¹⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulatory-policies-common-rules-for-products/market-surveillance-authorities/index_en.htm.

¹⁵ Žr. 18 straipsnio 5 dalį.

¹⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulatory-policies-common-rules-for-products/national-market-surveillance-programmes/index_en.htm.

¹⁷ Padėtis visų pirma atitinka 2012 m. taikytą metodą.

<i>Šalis</i>	<i>Programos tipas¹⁷</i>	<i>2010 m.</i>	<i>2011 m.</i>	<i>2012 m.</i>
Kipras	Bendra ir sektorių	x	x	x
Čekija	Sektorių	x	x	x
Danija	Bendra ir sektorių	x	x	x
Estija	Bendra ir sektorių	x	x	x
Suomija	Sektorių	x	x	x
Prancūzija	Bendra ir sektorių	x	x	x
Vokietija	Bendra*	x	x	x
Graikija	Bendra	x	x	x
Vengrija	Sektorių	x	x	x
Airija	Bendra*	x	x	x
Italija	Bendra	x	x	x
Latvija	Bendra ir sektorių	x	x	x
Lietuva	Sektorių	x	x	x
Liuksemburgas	Bendra ir sektorių	x	x	x
Malta	Sektorių	x	x	x
Nyderlandai	Sektorių	x	x	x
Lenkija	Bendra ir sektorių	x	x	x
Portugalija	Bendra ir sektorių	x	x	x
Rumunija	Bendra ir sektorių	x	x	x
Slovakija	Bendra ir sektorių	x	x	x

<i>Šalis</i>	<i>Programos tipas¹⁷</i>	<i>2010 m.</i>	<i>2011 m.</i>	<i>2012 m.</i>
Slovėnija	Bendra ir sektorių	x	x	x
Ispanija	Sektorių	--	x ¹⁸	x
Švedija	Bendra ir sektorių	x	x	x
Jungtinė Karalystė	Bendra ir sektorių	x	x	x
Islandija	Bendra	x	x	x
Turkija	Bendra	x	x	x

* Į programą taip pat įtraukta šiek tiek informacijos apie konkrečius sektorius, tačiau ji nėra išsami.

3.3. Didelę riziką keliantys gaminiai

Reglamentu valstybėms narėms nustatoma bendra prievolė užtikrinti, kad prekės, kurios gali kelti riziką naudotojų (vartotojų ir darbuotojų) sveikatai ar saugai arba visais atvejais, kai neatitinka gaminiams ES derinamuosiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų, būtų pašalintos, uždraustos arba tiekiamos ribotai¹⁹. Be to, jame nurodyta, kad tuomet, kai atlikus atitinkamą rizikos vertinimą nustatoma, kad gaminiai kelia didelę riziką, valstybės narės, naudodamos skubaus keitimosi informacija sistema RAPEX²⁰, Komisijai privalo nedelsdamos pranešti, kokių priemonių imtasi.

Įterpus į reglamentą nuorodą į RAPEX sistemą, pripažinta šio informacijos pasikeitimo mechanizmo svarba rinkos priežiūrai bendrojoje rinkoje ir šio mechanizmo sąsajos su konkrečių gaminių reglamentais. Pateikus nuorodą į RAPEX sistemą buvo išplėstas prievolės siųsti RAPEX pranešimus turinys ir į jį įtrauktos visos prekės, įtrauktos į ES derinamųjų teisės aktų taikymo sritį, įskaitant profesinei veiklai skirtus gaminius (pvz., pramonės mašinos) ir gaminius, kurie gali pakenkti su sveikata ir sauga nesusijusiems viešiesiems interesams (pvz., aplinkai, saugumui, komercinių sandorių sudarymo sąžiningumui ir kt.).

Taip išplėtus prievolės turinį visų pirma sustiprinta darbuotojų²¹ ir aplinkos²² apsauga, nors per pirmuosius dvejus Reglamento įgyvendinimo metus bendras naujų pranešimų skaičius buvo gana nedidelis. Be RAPEX pranešimų pagal Bendros produktų saugos direktyvą, 2010 m. Komisijai atsiųsta 20 pranešimų pagal

¹⁸ Tik dėl riboto skaičiaus gaminių.

¹⁹ Žr. 16 straipsnį.

²⁰ Žr. 20 ir 22 straipsnius. RAPEX – tai BPSD 12 straipsniu nustatyta įspėjimo sistema.

²¹ Pvz., buvo pranešta apie žemės ūkyje naudojamą pašarų maišytuvą, kuris, kaip nustatyta, neatitiko Mašinų direktyvos 2006/42/EB nuostatų ir tapo mirtį sukėlusio nelaimingo atsitikimo priežastimi apie jį pranešusioje šalyje, ir apie įvairius pavojingus darbo įrankius, kurie, kaip nustatyta, neatitiko Žemos įtampos direktyvos 2006/95/EB nuostatų.

²² Pvz., buvo pranešta apie įvairių vartotojų apsaugos įrangą ir žaislų pakuotes, kurių sudėtyje nustatytas kadmio kiekis viršija REACH reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatytas leidžiamas ribas, ir apie fejerverkus, kurių sudėtyje buvo patvariųjų organinių teršalų.

Reglamentą (EB) Nr. 765/2008 (7 iš jų susiję su didele rizika), o 2011 m. gauti 25 tokie pranešimai (17 iš jų susiję su didele rizika)²³. Pranešimus apie profesinei veiklai skirtas prekes ir gaminius, kurie gali pakenkti su sveikata ir sauga nesusijusiems viešiesiems interesams, atsiuntė iš viso devynios valstybės narės.

Remiantis naujesnėmis tendencijomis, pranešimų gaunama vis daugiau – 2012 m. Komisija patvirtino iš viso 37 naujus pranešimus, iš kurių 31 buvo susijęs su didele rizika. Tuo pačiu laikotarpiu pranešimus ėmė teikti dar viena valstybė narė. Tikimasi, kad šie skaičiai laikui bėgant akivaizdžiai didės, nes valstybės narės vis aktyviau praneša apie profesinei veiklai skirtus gaminius ir savo veiklą visiškai priderina prie platesnės RAPEX sistemos taikymo srities.

Komisija, įgyvendindama reglamentą, turėjo suderinti naujiems pranešimams įvertintų būtinų ekspertų darbą ir priderintą darbo tvarką prie platesnės sistemos taikymo srities. Baigus kurti naują IT platformą RAPEX pranešimams GRAS-RAPEX²⁴, padaryta didelė pažanga tvarkant naujus pranešimus.

3.4. Reikiama rizikos vertinimo metodologija

Komisija, SOGS grupėms įgyvendinant reglamento nuostatas, 2011 m. įkūrė Rizikos vertinimo darbo grupę, sudarytą iš valstybių narių ekspertų. Darbo grupės tikslas – teikti konsultacijas dėl visų ne maisto produktų rizikai vertinti skirtų atitinkamų priemonių ir visų rizikos veiksnių, nustatytų derinamaisiais teisės aktais. Esamose RAPEX gairėse²⁵ jau pateikta vartojimo prekių rizikos vertinimo metodologija ir neabejotinai valstybėms narėms svarbios informacijos. Tuomet darbo grupė buvo paprašyta įvertinti: i) ar, remiantis galiojančia metodologija, kurios pagrindinis objektas yra nesuderinti gaminiai, galima tinkamai atsižvelgti į suderintoms prekėms taikomus teisinius reikalavimus; ii) kaip paisyti būtinybės įvertinti su sveikata ir sauga nesusijusiems viešiesiems interesams kylančią riziką, kuri nenumatyta šioje metodologijoje.

Projekto pabaigoje rizikos vertinimo grupė padarė išvadą, kad RAPEX gairėse nurodyta metodologija yra geras pagrindas, tačiau reikėtų didinti jos tinkamumą suderintai sričiai, įtraukiant aiškias nuorodas į esminius gaminių reikalavimus ir atitinkamus darniuosius standartus. Be to, metodologijos formuluotės turėtų būti priderintos prie didesnės viešųjų interesų įvairovės, dėmesį sutelkiant į žalos sąvoką, o ne į sužalojimo²⁶.

²³ Daugiau informacijos apie šiuos pranešimus (pranešusias valstybes nares, gaminių rūšis ir pan.) pateikta 2010 ir 2011 m. RAPEX metinių ataskaitų 2.3 skyriuje; jos pateiktos adresu http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/key_docs_en.htm.

²⁴ GRAS-RAPEX 2012 m. gegužės 29 d. pakeitė RAPEX-REIS sistemą. Naujoje IT platformoje įdiegta daugiau pažangesnių funkcijų, įskaitant išskleidžiamuosius meniu, kuriuos naudodami RAPEX asmenys ryšiams gali įkelti informaciją apie profesinei veiklai skirtus gaminius ir ne tik sveikatai ir saugai kylančią riziką.

²⁵ Priimta 2009 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimu 2010/15/ES (OL L 22, 2010 1 26, p. 1, http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/docs/rapex_guid_26012010_en.pdf.

²⁶ Dokumentas SOGS-MSG N031Rev1 arba CERTIF 2012-01 Rev1.

3.5. Bendroji informacijos rėmimo sistema (ICSMS)

Remiantis reglamentu, Komisija privalo sukurti ir prižiūrėti bendrąją su rinkos priežiūros veikla susijusios informacijos saugojimo ir mainų sistemą²⁷.

Komisijos ekspertai nagrinėjo galimas alternatyvas (sukurtos priemonės įsigijimas, naujos priemonės sukūrimas ir pan.) ir padarė išvadą, kad tinkamiausias sprendimas būtų įsigyti ICSMS (rinkos priežiūros informacijos ir ryšių sistema), kuri yra vienintelė šiuo metu jau veikianči tokio pobūdžio sistema. Tuo metu ICSMS kaip rinkos priežiūros institucijų ryšių priemonę informacijai apie tiriamus konkrečius gaminius ir susijusią veiklą keistis naudojo 12 ES / ELPA valstybių narių (Austrija, Belgija, Kipras, Estija, Vokietija, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Slovėnija, Švedija, Šveicarija ir JK).

2011 m. lapkričio mėn. Komisija susitarė su ICSMS-AISBL (organizacija, vienijanti ES / ELPA valstybių narių rinkos priežiūros institucijas, kurios yra ICSMS naudotojos) ir LUBW (Badeno-Viurtembergo Aplinkos ir transporto ministerijai priklausanti Aplinkos matavimų agentūra, kuri vykdo ICSMS prieglobą) dėl ICSMS pirkimo už 1 940 940 EUR. Remiantis sutartimi, ICSMS-AISBL ir LUBW įsipareigojo:

- perduoti Komisijai intelektinės nuosavybės teises į ICSMS;
- įtraukti tarp ICSMS naudotojų valstybes nares, kurios šia sistema dar nesinaudojo, ir surengti naujų ICSMS naudotojų atstovams mokymus. Pirmieji kursai surengti 2012 m. gegužės ir birželio mėn.;
- teikti visiems ICSMS naudotojams techninę paramą ir pagalbą (įskaitant pagalbos tarnybos funkciją);
- vykdyti kasdienį ICSMS valdymą ir užtikrinti kokybiškas paslaugas;
- perduoti Komisijai praktinę ICSMS naudojimo patirtį.

ICSMS, naudojant internetą, visoms rinkos priežiūros institucijoms sudaro sąlygas keistis visa būtina informacija. Sistema naudotojams leidžia greitai ir veiksmingai keistis informacija apie bandymų rezultatus, identifikaciniais gaminių duomenimis, nuotraukomis, informacija apie ekonominės veiklos vykdytojus, rizikos vertinimo, įskaitant pavojus, duomenimis, informacija apie nelaimingus atsitikimus ir rinkos priežiūros institucijų taikomas priemones.

ICSMS sudaro dvi posistemės – vidaus ir viešojo: Vidaus posistemė skirta rinkos priežiūros institucijoms. Į ją taip pat gali patekti muitinės ir ES pareigūnai. Joje pateikiama visa turima informacija (gaminių aprašymai, bandymų rezultatai, taikomos priemonės ir t. t.). Viešojo posistemė skirta vartotojams ir ekonominės veiklos vykdytojams. Visuomenei matoma informacija – tai tik su reikalavimų pažeidimais susiję duomenys apie gaminį, ne vidaus dokumentai, t. y. ne susirašinėjimas tarp institucijų ir gamintojų (importuotojų) ir pan.).

²⁷ Žr. Reglamento 23 straipsnį.

ICSMS jau sukaupia daugiau kaip 47 500 gaminių bandymų rezultatų ir įtraukta daugiau kaip 650 institucijų iš visų EEE šalių pagal daugiau kaip 45 direktyvas. Naudotojų skaičius – 3 600. ICSMS visiems vidaus ir viešosios posistemių naudotojams leidžia atlikti konkrečią paiešką. Paiešką galima atlikti, pvz., pagal atskirus gaminius ir pagal gaminių grupių bandymų rezultatus. Galima gauti konkrečių šalių gaminių bandymų rezultatus. Galima gauti informaciją apie gaminius, reglamentuojamus tam tikromis direktyvomis, pranešimus pagal apsaugos sąlygą, RAPEX pranešimus, gamintojus, importuotojus ir platintojus. Konfidencialumo apsauga užtikrinama naudojant prieigos teisių sistemą.

Kiekviena rinkos priežiūros institucija į duomenų bazę gali suvesti dar nesamus duomenis apie tiriamus gaminius ir įterpti pastabas į jau esamą informaciją apie gaminį rinkmeną, t. y. rinkos priežiūros institucijų grįžtamoji informacija apie tirtus gaminius. Be to, egzistuoja ir yra plačiai naudojama galimybė atsakomybę už gaminį perduoti kitai institucijai (vadinamoji „estafetė“).

Dar anksti vertinti ICSMS sutartį, nes ji pasirašyta 2011 m. lapkričio mėn. ir sistemos diegimas ES šalyse, kurios dar nebuvo jos naudotojos, tik prasidėjo. Tačiau atsižvelgiant į ICSMS teikiamas galimybes, sutartis yra ekonomiškai naudinga Komisijai ir visiems suinteresuotiesiems subjektams (nacionalinėms institucijoms, gamintojams ir piliečiams). Reglamentu nustatytą bendrąją informacijos rėmimo sistemą siekiama naudoti kaip politikos priemonę, kuria palengvinama rinkos priežiūra visoje Europos Sąjungoje, visų pirma didinant nacionaliniu lygiu atliekamų tyrimų efektyvumą ir nuoseklumą.

Pasak ICSMS naudojančių ekspertų, keitimasis informacija apie bandymų rezultatus ir tyrimus rinkos priežiūros institucijoms suteikia tokių privalumų:

- skubūs intervenciniai veiksmai: gali būti nedelsiant pranešama apie nesaugius gaminius ir nedelsiant imamas priemonių;
- atgrasymas: nesąžiningas verslininkas bus greičiau surastas ir veiksmingiau nubaustas;
- išvengiama veiklos dubliavimo: vienos priežiūros institucijos gauti bandymų rezultatai bus nedelsiant pateikti visoms kitoms valstybėms narėms;
- galimybė rinkti statistinius duomenis pagal sektorius, gaminius ir t. t.:
- informacija visais su gaminių neatitiktimi susijusiais klausimais.

Be to, ICSMS yra vertinga Europos rinkos priežiūros politikos įgyvendinimo priemonė, nes sudaro sąlygas:

- koordinuoti plataus masto intervencinius rinkos priežiūros veiksmus prieš įtartinus gaminius;
- formuoti geriausią praktiką, keistis bendrosiomis žiniomis ir patirtimi;
- skirtingose šalyse laikytis bendro požiūrio į vykdomą rinkos priežiūrą (taip išvengiant konkurencijos iškraipymo);

- parengti susistemintą ES rinkos priežiūros tiriamųjų duomenų rinkinį;
- informuoti piliečius apie reikalavimų neatitinkančius gaminius ir kompetentingų institucijų kontaktinius duomenis²⁸.

3.6. Administracinio bendradarbiavimo rėmimas

Reglamentu (EB) Nr. 765/2008 Komisijai suteikiamas teisinis pagrindas valstybėms narėms padėti finansiškai ir kitaip remti ADCO (administracinio bendradarbiavimo rinkos priežiūros klausimais) grupių veiklą²⁹.

Pagrindinis administracinio bendradarbiavimo rinkos priežiūros klausimais grupių tikslas – užtikrinti tinkamą bei vienodą direktyvų techninių nuostatų taikymą (sertifikavimo procedūras) ir taip mažinti valstybių narių įvestus apribojimus, taikomus tiekiant rinkai gaminius, kurių atitiktis reikalavimams patvirtinta.

Šiuo metu veikia 20 ADCO grupių. Per metus jos paprastai surengia 40 susitikimų, per kuriuos aptaria tokias temas, kaip statybos, žaislų sauga, triukšmas, pirotechnikos gaminiai, radijo ir telekomunikacijų galiniai įrenginiai, elektromagnetinis suderinamumas, žemos įtampos įranga, medicininiai prietaisai, įranga ir apsauginės sistemos, skirtos naudoti sprogiroje aplinkoje, slėginiai ir transportuojami slėginiai įrenginiai, mašinos, liftai, lynų keliai, asmens apsaugos įranga, ekologinis projektavimas, energijos vartojimo efektyvumo ženklavimas, matavimo ir neautomatiniai svėrimo prietaisai ar pramoginiai laivai. Juose dalyvauja nacionalinėms rinkos priežiūros institucijoms atstovaujantys pareigūnai, iš kurių taip pat renkamas ir posėdžio pirmininkas. Grupėse dalyvauja ir Komisijos atstovai.

Tačiau pastebima, kad ADCO grupių dalyvių skaičius skiriasi nelygu kokio sektoriaus yra susitikimas. Pagrindinė menko dalyvavimo kai kuriose grupėse priežastis gali būti finansinių lėšų atstovų kelionėms ir apgyvendinimui trūkumas. Kita vertus, kai kurios rinkos priežiūros institucijos nepareiškia noro pirmininkauti grupei dėl tų pačių rengiant susitikimus kylančių finansinių sunkumų.

4. Į ES RINKĄ ĮVEŽAMŲ GAMINIŲ TIKRINIMAS

Reglamentu (EB) Nr. 765/2008 taip pat nustatoma išorės sienų kontrolės reglamentavimo sistema³⁰. Bendras šių nuostatų tikslas – užtikrinti, kad valstybės narės turėtų tinkamas kontrolės priemones, kuriomis būtų galima patikrinti, ar į ES rinką įvežami trečiųjų šalių kilmės gaminiai atitinka Sąjungos teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Šiuo tikslu reglamente nustatomi pagrindiniai išorės sienų kontrolės, leidimo ar draudimo išleisti prekes į laisvą apyvartą ir visų šias dvi funkcijas atliekančių institucijų bendradarbiavimo principai. Šios nuostatos grindžiamos Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 339/93³¹, kuris buvo panaikintas Reglamentu.

²⁸ Žr. 19 straipsnio 2 dalį.

²⁹ Žr. 32 straipsnio 1 dalies e punktą.

³⁰ Žr. 27, 28 ir 29 straipsnius.

³¹ 1993 m. vasario 8 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 339/93 dėl iš trečiųjų šalių importuojamų produktų tikrinimo, siekiant nustatyti, ar jie atitinka produktų saugos taisykles (OL L 40, 1993 2 17, p. 1).

4.1. Įgyvendinimas valstybėse narėse

Atsižvelgdamos į tai, valstybės narės įgyvendino konkrečias sienų kontrolės nuostatas:

- nustatytas vienas bendras ryšių centras, kad būtų galima rengti efektyvų ir veiksmingą sienų kontrolę;
- numatytos sienų kontrolei skirtos lėšos;
- parengtos strategijos, kaip turėtų būti vykdoma sienų kontrolė;
- išplėsta sienų kontrolės sritis, kad būtų tikrinama daugiau prekių įvežimo vietų;
- užtikrinta, kad sienų kontrolė būtų tinkamai suplanuota ir nebūtų neigiamo poveikio prekybos palengvinimui;
- sudaryti muitinių ir rinkos priežiūros institucijų raštiški susitarimai, kuriais siekiama stiprinti bendradarbiavimą vykdant sienų kontrolę;
- pagerėjo muitinių ir rinkos priežiūros institucijų bendradarbiavimas (pvz., pagerėjo dalijimasis informacija, sustiprėjo bendradarbiavimas su trečiųjų šalių rinkos priežiūros institucijomis);
- teikiama pagalba muitinį tikrinimą atliekantiems muitinės pareigūnams;
- atliekama rizikos analizė arba padedama ją atlikti;
- derinami muitinių veiksmai;
- muitinės pareigūnams rengiami kursai.

4.2. Komisijos rekomendacijos

Kad būtų lengviau įgyvendinti Reglamentą (EB) Nr. 765/2008, Komisija kartu su valstybėmis narėmis parengė importuojamų prekių tikrinimo gairių, su susijusių produktų sauga ir atitiktimi, projektą³². Gairių tikslas – padėti muitinėms ir rinkos priežiūros institucijoms pagerinti bendradarbiavimo metodus ir gerą administracinę patirtį. Tuo pačiu gairėse dėmesys sutelkiamas į praktinius sunkumus, kuriuos patiria muitinės vykdydamos su produktų sauga ir atitiktimi susijusį tikrinimą.

Gairės suskirstytos į dvi dalis: bendrąją ir specialiąją. Bendrojoje dalyje paaiškinami visi susiję galiojantys ES teisės aktai, visų pirma susijusių nacionalinių institucijų prievolės, susijusios su saugos ir atitikties tikrinimu, ir bendradarbiavimas. Specialiojoje gairių dalyje pateikiamos muitinės pareigūnams skirtos praktinės priemonės: atskirų gaminių grupių informaciniai lapai ir kontroliniai sąrašai, kad tikrinimas taptų lengvesnis.

Komisija koordinuoja valstybių narių pastangas skleisti informaciją apie šias gaires ir jas naudoti nacionaliniu lygiu. Be to, Komisija vykdo plataus masto programą, kurios tikslas – apsilankyti tose šalyse, surengti kuo išsamesnes konsultacijas šalių pareigūnams ir atsakyti į konkrečius jų klausimus.

Visos šios iniciatyvos finansuojamos pagal programą „Muitinė 2013“³³.

³² http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/publications/info_docs/customs/product_safety/guidelines_en.pdf

³³ 2007 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 624/2007/EB, nustatantis Bendrijos muitinių veiksmų programą.

5. CE ŽENKLAS IR ATITIKTIES VERTINIMAS

Komisija yra anksčiau pastebėjusi, kad ekonominės veiklos vykdytojai, visų pirma MVI, menkai supranta, ką reiškia CE ženklas. Dėl šių priežasčių Reglamente (EB) Nr. 765/2008 nustatomi CE ženklui taikomi bendrieji principai. Šiuo požiūriu, įgyvendindama reglamentą ir prašoma Europos Parlamento, Komisija išpareigojo surengti informavimo apie CE ženklą kampaniją, kuri pirmiausia būtų skirta ekonominės veiklos vykdytojams (ypač MVI), valdžios institucijoms ir vartotojams.

5.1. Informavimo apie CE ženklą kampanija

Informavimo apie CE ženklą kampanija siekta suteikti daugiau žinių suinteresuotiesiems subjektams apie CE ženklą. 2009 m. Verslininkystės ir inovacijų programos lėšomis finansuotos kampanijos išlaidų bendra suma – 2 mln. EUR. Kampanija prasidėjo 2010 m. 1 ketvirtį ir tęsėsi iki 2012 m. kovo mėn.

Kampanijos rezultatai:

- sukurta speciali interneto svetainė visomis ES ir ELPA kalbomis, kuri naudojama informacijai apie CE ženklą pateikti pagal vieno langelio principą (<http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/cemarking/>);
- sukurtas komercinėms parodoms skirtas standas³⁴; švietimo seminarai visose ES ir ELPA valstybėse narėse (Šveicarijai ir Lichtenšteinui surengtas vienas bendras seminaras);
- pagamintos specialistams ir vartotojams skirtos skrajutės ir brošiūros visomis ES / ELPA kalbomis; sukurti du vaizdo klipai ir reklaminė medžiaga; parengta faktinė informacija visomis ES / ELPA kalbomis su padėties, susijusios su CE ženklu, įvairiuose sektoriuose aprašymu ir specializuotoje literatūroje paskelbti įvairūs straipsniai.

Galima teigti, kad kampanijos tikslai buvo įgyvendinti. Nuomonės po seminarų ir parodų (didelis dalyvių skaičius³⁵ ir jų teigiami vertinimai raštu), didelė informacinė medžiagos paklausa³⁶ ir akivaizdus susidomėjimas spausdintine medžiaga ir internete pateikta informacija³⁷ įrodo kampanijos sėkmę.

Be to, dauguma suinteresuotųjų subjektų užduotų klausimų apie CE ženklą rodo, kad dabar jie geriau susipažinę su šio ženklo reikšme ir savo teisėmis ir pareigomis. Kampanijos metu padaugėjo Komisijai nuo suinteresuotųjų subjektų adresuotų klausimų raštu. Klausimai tapo sudėtingesni ir subtilesni, o tai rodo, kad apie CE

³⁴ Dalyvauta šiose parodose: „Hannover Messe 2010“ (2010 m. balandžio mėn.), „Paris Hopital Expo“ (2010 m. gegužės mėn.), „London CEDIA EXPO“ (2010 m. birželio mėn.), „Berlin IFA“ (2010 m. rugsėjo mėn.), „Madrid Orto Pro Care“ (2010 m. rugsėjo–spalio mėn.), „Krakow Eurotool“ (2010 m. spalio mėn.), „Nuernberg International Toy fair“ (2011 m. vasario mėn.), „Milano fair“ (2011 m. sausio mėn.), „Hannover Cebit“ (2011 m. kovo mėn.), „Brno Amper fair“ (Čekijos Respublika) (2011 m. kovo–balandžio mėn.), „Hannover Messe“ (2011 m. balandžio mėn.).

³⁵ Seminaruose dalyvavo kone 2 000 suinteresuotųjų subjektų. Kai kuriose parodose kampanijos standą aplankė daugiau nei 2 000 asmenų, daugiau nei 200 lankytojų apie tai rimčiau diskutavo su standą prižiūrėjusiais darbuotojais.

³⁶ Jau išdalyta 60 tūkst. skrajučių ir brošiūrų egzempliorių.

³⁷ Daugiau nei 140 spaudos pranešimų ir straipsnių žurnaluose, biuleteniuose ir specialiose svetainėse.

ženklą žinoma daugiau nei prieš tai. Be to, svetainėje pateikus rekomendacijas sumažėjo galimų klaidų ir nesusipratimų rizika.

5.2. Rekomendacijos sektorių teisės aktų rengėjams ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams

Tinkamo CE ženklo naudojimo prielaida – geras įvairiems gaminiams taikomų atitikties vertinimo procedūrų išmanymas. Siekdama teisės aktų rengėjams, nacionalinėms institucijoms, akreditavimo įstaigoms, atitikties vertinimo įstaigoms, ekonominės veiklos vykdytojams ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams padėti pasirinkti tinkamas vertinimo procedūras, Komisija parengė specialias rekomendacijas ir jas įtraukė į politinius dokumentus:

- SOGS-N593 EN arba CERTIF 2009-03 „Sprendime Nr. 768/2008 nustatytų modulių pasirinkimo ir įgyvendinimo gairės ir MVI ypatumai atitikties vertinimo požiūriu“ pateikiamos rekomendacijos sektorių teisės aktų rengėjams, kaip iš Sprendimo Nr. 768/2008/EB pasirinkti atitikties vertinimo modulius. Be to, ten pateikiamos gairės atitikties vertinimą atliekančioms paskelbtosioms įstaigoms. Siekdamas geresnio reglamentavimo tikslų, teisės aktų rengėjas privalo atsižvelgti į gaminio sudėtingumą, aptariamame sektoriuje veikiančių įmonių dydį (pvz., MVI), susijusią technologiją, viešiesiems interesams keliamą riziką, gamybos proceso masinį arba serijinį pobūdį. Atitinkamai turi elgtis ir paskelbtosios įstaigos, t. y. vengti apkrauti nereikalinga našta ekonominės veiklos vykdytojus, tačiau užtikrinti būtino aukšto lygio viešųjų interesų apsaugą;
- SOGS-N594 EN arba CERTIF 2009-04 „Įvadas į atitikties vertinimą, remiantis Sprendime Nr. 768/2008 nustatyta nauja teisine sistema“ skirtas atitikties vertinimą mažai dar išmanantiems subjektams (teisės aktų leidėjams, paskelbtosioms įstaigoms, gamintojams). Čia paaiškinamas atitikties vertinimas ir aprašomas jo taikymas bei vaidmuo gaminių tiekimo grandinėje. Be to, paaiškinama susijusių suinteresuotųjų subjektų vaidmuo ir pateikiama išsami atitikties vertinimo procedūrų analizė, kaip nustatyta Sprendime Nr. 768/2008;
- SOGS N612 EN arba CERTIF 2009–08 „Atitikties vertinimo įstaigų kompetencijai pagal naują teisinę sistemą įvertinti naudojami darnieji standartai“ daugiausia yra skirtas akreditavimo įstaigoms; čia pagal kiekvieną atitikties vertinimo modulį nurodoma, į kurį iš *ES oficialiajame leidinyje* paskelbtų darniųjų standartų įtraukti kriterijai, kurių turi laikytis atitikties vertinimo įstaigos, kad konkretaus modulio atveju įgytų paskelbtosios įstaigos statusą.

Dokumentai pateikti Komisijos svetainėje³⁸.

³⁸

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/documents/certif_doc_en.htm.